

ПОГОДЖЕНО

Первинна профспілкова організація
Чернівецького медичного фахового
коледжу

Протокол № 1 від «29» серпня 2024 р.

Голова профспілкової організації
П. АМЕЛІН

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Педагогічної ради
Чернівецького медичного фахового
коледжу

Протокол № 1 від «29» серпня 2024 р.

Голова Педагогічної ради
Ф.КУЗИК

ПОЛОЖЕННЯ

**про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої
освіти у Чернівецькому медичному фаховому коледжі**
(Нова редакція)

Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти у Чернівецькому медичному фаховому коледжі, Чернівці, 2024

Укладачі:

- Фрозіна КУЗИК, к.мед.н., директор коледжу
- Тетяна БОЙЧУК, к.мед.н., заступник директора з навчальної роботи
- Ольга СТРИЖАКОВСЬКА, к.філол.н., заступник директора з навчально-виховної роботи
- Людмила АВДІКОВСЬКА, методист коледжу
- Ганна ПОПОВИЧ, к.мед.н., завідувач медичного відділення № 1
- Галина САВЧУК, завідувач медичного відділення № 2
- Ніна БЕДИК, завідувач навчально-виробничої практики
- Іван ВИШНЬОВСЬКИЙ, завідувач відділення післядипломної освіти
- Леся ГЕРМАН, к.мед.н., голова циклової комісії професійно-орієнтованих освітніх компонент хірургічного профілю
- Жанна ДРИГИБКО, голова циклової комісії професійно-орієнтованих освітніх компонент вузького профілю
- Лариса ПІЦ, голова циклової комісії професійно-орієнтованих освітніх компонент медсестринського та терапевтичного профілю
- Світлана ТРИСКА, голова циклової комісії професійно-орієнтованих освітніх компонент акушерсько-гінекологічного та педіатричного профілю

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти є формою організації освітнього процесу та обов'язковою складовою освітньо-професійних програм у Чернівецькому медичному фаховому коледжі (далі – Коледж), спрямована на завершення формування набутих компетентностей та отримання досвіду їх застосування, оволодіння сучасними формами організації праці в медичній галузі, ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності.

1.2. Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти розроблене відповідно до Конституції України; Закону України «Про освіту»; Закону України «Про фахову передвищу освіту»; Типового положення про організацію освітнього процесу в закладах фахової передвищої освіти та Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 510 від 02.05.2023 року; Статуту Чернівецького медичного фахового коледжу; Наказу МОН України від 18.06.2021 №686 «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків видів навчальної, методичної, інноваційної, наукової, організаційної роботи та іншої педагогічної діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 19.08.2021 за №1092/36714; Положення про організацію освітнього процесу у Чернівецькому медичному фаховому коледжі.

1.3. Це Положення визначає засади організації, проведення, оцінювання та забезпечення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти у Чернівецькому медичному фаховому коледжі.

У тексті Положення використано інформацію з відкритих електронних ресурсів – сайтів (включаючи нормативну базу) вітчизняних і закордонних закладів освіти, національних та міжнародних установ, асоціацій; освітньої і наукової періодики, даних національних та міжнародних опитувань тощо.

1.4. Зміст та завдання практичної підготовки визначаються в програмах практик на підставі нормативного змісту підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульованого у термінах результатів навчання в стандарті фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», та розробниками освітньо-професійної програми.

1.5. Здобувачам фахової передвищої освіти, які раніше здобули фахову передвищу освіту за іншою освітньо-професійною програмою або вищу освіту за спорідненою спеціальністю проходження практичної підготовки (виробнича та переддипломна практика) визнається (зараховується) на підставі порівняння результатів навчання або їм надається можливість проходження практик, що передбачають набуття інших компетентностей, у тому числі визначених стандартами фахової передвищої освіти або результатів навчання з внесенням відповідних змін до їх індивідуальних навчальних планів.

Результати навчання, здобуті в разі проходження виробничої та переддипломної практики в умовах дистанційного навчання, визнаються в установленому закладом фахової передвищої освіти порядку як проходження відповідної практики.

1.6. Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти з особливими освітніми потребами проводиться з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

1.7. Під час проходження практичної підготовки забороняється використовувати працю здобувачів фахової передвищої освіти для цілей, не передбачених програмою практичної підготовки.

II. ВИДИ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ВИМОГИ ДО ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ

2.1. Видами практичної підготовки в Чернівецькому медичному фаховому коледжі є:

практичні заняття

виробнича практика

переддипломна практика.

2.2. Перелік усіх видів практичної підготовки для кожної освітньо-професійної програми, їх послідовність, форми, тривалість і строки проведення визначаються освітньо-професійними програмами підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, навчальними планами, графіком освітнього процесу та програмами практик.

2.3. Практичні заняття

2.3.1. Зміст і послідовність практичного навчання визначається освітньо-професійною програмою та навчальною програмою, та повинен відповідати цьому Положенню та навчальному плану.

2.3.2. Метою практичного навчання є закріплення теоретичних знань з дисциплін, що формують професійні компетентності відповідно до навчального плану, ознайомлення здобувачів освіти зі специфікою майбутнього фаху, набуття ними первинних професійних умінь і навичок, формування професійної компетентності відповідно до програми підготовки фахівця, навчальних планів, галузевих стандартів фахової передвищої освіти.

2.3.4. Практичне навчання реалізується у вигляді практичних занять та спрямована на набуття практичних навичок з окремих освітніх компонент навчального плану та практичне оволодіння первинними вміннями і навичками, які передбачені Стандартом фахової передвищої освіти спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я. Практичне заняття – це організаційна форма навчального заняття, на якому викладач організовує детальний розгляд здобувачами освіти окремих теоретичних положень освітньої компоненти та формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом відпрацювання практичних навичок.

2.3.5. Практичні заняття проводяться у симуляційно-тренінгових кабінетах, кабінетах доклінічної практики коледжу та в закладах охорони здоров'я міста (базах практики).

2.3.6. Практичні заняття проводяться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Чернівецькому медичному фаховому коледжі.

2.4. Виробнича практика

2.4.1. Виробнича практика проводиться відповідно до навчального плану та графіка освітнього процесу після завершення вивчення теоретичного курсу

освітніх компонент, які забезпечують фахові компетенції та допомагають здобувачам освіти вдосконалити професійні навички та уміння зі спеціальності.

2.4.2. До виробничої практики допускаються здобувачі освіти, які успішно склали ПМК та заліки та повністю виконали вимоги навчального плану.

2.4.3. Метою виробничої практики є узагальнення набутих теоретичних і практичних знань, надбання початкового практичного досвіду застосування набутих компетентностей з організації власної професійної діяльності, досвіду по наданню медичних послуг в межах своїх повноважень, набуття професійних навичок і умінь, формування професійної компетентності, що забезпечує якісну підготовку майбутніх фахівців; формування навиків роботи в команді, ефективного спілкування з колегами.

2.4.5. Виробнича практика проводиться в умовах закладів охорони здоров'я, які закріплені за Чернівецьким медичним фаховим коледжем як бази практики відповідно наказу Департаменту охорони здоров'я Чернівецької ОДА та має з ними відповідні угоди.

2.5. Переддипломна практика

2.5.1. Переддипломна практика є завершальною ланкою практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, яка проводиться на випускному курсі.

2.5.2. Терміни та тривалість переддипломної практики визначаються навчальними планами та графіком освітнього процесу.

2.5.3. До переддипломної практики допускаються здобувачі освіти, які повністю виконали вимоги навчального плану.

2.5.4. Метою переддипломної практики є узагальнення змісту набутої освіти і органічної інтеграції отриманих знань та професійних компетентностей з реальними умовами їх застосування в практичній охороні здоров'я; узагальнення та вдосконалення здобутих знань, практичних умінь та навичок; формування спеціальних професійних знань, вміння їх практично застосувати; оволодіння здобувачами освіти сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в професійній галузі, формування у них на базі одержаних в коледжі знань професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретних виробничих ситуацій в реальних умовах; оволодіння професійним досвідом; виховання потреби систематично поновлювати свої знання та вміння творчо застосовувати отримані знання в практичній діяльності.

2.5.5. Переддипломна практика проводиться в умовах закладів охорони здоров'я, які закріплені за Чернівецьким медичним фаховим коледжем як бази практики відповідно наказу Департаменту охорони здоров'я Чернівецької ОДА та має з ними відповідні угоди.

2.6. Відпрацювання пропущених годин виробничої та переддипломної практики з поважної та неповажної причин відбувається у відповідному відділенні закладу охорони здоров'я – бази практики.

Відпрацювання пропущених годин виробничої та переддипломної практики проводиться з відміткою на бланку дозволу. Дозвіл на відпрацювання пропущених годин практики з поважних причин дійсний до завершення терміну практики.

У випадку, коли здобувач не встигає відпрацювати пропущені години з будь-якої причини до завершення терміну практики, він не допускається до здачі

модулю з виробничої та переддипломної практики.

Під час виникнення заборгованості з будь-яких причин здобувач фахової передвищої освіти повинен повторно пройти виробничу практику.

Здобувачі освіти, які не виконали програму переддипломної практики, не допускаються до практично-орієнтованого іспиту – II етапу Єдиного державного кваліфікаційного іспиту. Такі студенти мають можливість пройти переддипломну практику повторно.

2.7. Зміст виробничої та переддипломної практик визначається програмами практик, які розроблені згідно з навчальним планом і затверджені відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому медичному фаховому коледжі.

Програма практики містить:

назву практики із зазначенням її виду, опису, мети, основних завдань, переліку загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, які будуть сформовані у результаті проходження практики та форми підсумкового контролю;

етапи, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання;

вимоги до звітної документації та проведення підсумкового контролю;

критерії оцінювання.

III. БАЗИ ПРАКТИКИ

3.1. Практична підготовка (практичні заняття, виробнича та переддипломна практика) здійснюється у симуляційно-тренінгових кабінетах та кабінетах доклінічної практики коледжу та в закладах охорони здоров'я міста та області усіх форм власності та сфер управління (далі – бази практики), які відповідають вимогам програм практики.

Визначення баз практики здійснюється керівництвом Чернівецького медичного фахового коледжу на основі прямих договорів із закладами охорони здоров'я, виходячи з їх спроможності забезпечити досягнення мети та виконання основних завдань відповідних практик та освітньо-професійної програми в цілому, крім передбачених законодавством випадків.

Заклади охорони здоров'я міста Чернівці та області, які визначені базами практики затверджуються наказом Департаменту охорони здоров'я Чернівецької обласної державної адміністрації.

Коледж з базами практики укладає договори на проведення практики за визначеною формою. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами та визначається на період конкретного виду практики.

3.2. Здобувачі фахової передвищої освіти з дозволу відповідальних циклових комісій та за погодженням із завідувачем навчально-виробничої практики можуть самостійно підбирати для себе місце проходження виробничої або переддипломної практики і пропонувати його для використання, отримуючи дозвіл від керівництва цих баз, з наступним укладанням договору між Коледжем і базою практики.

3.3. Основною вимогою до баз практики є їх здатність забезпечити виконання програми практики. Заклади охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування, які є базами практики, повинні відповідати таким вимогам: наявність структурних підрозділів, що відповідають освітньо-

професійним програмам, за якими здійснюється підготовка фахівців у Чернівецькому медичному фаховому коледжі та програмам практики; наявність кваліфікованого керівництва практикою здобувачів; надання здобувачам права користування бібліотекою, лабораторіями, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики; наявність інформаційного забезпечення здобувачів щодо новітніх технологій, які використовуються в галузі;

3.5. Відповідно до установчих документів Коледжу не може використовуватись як база практики заклад, установа за межами території України.

Не може бути базою практики заклад з іноземними інвестиціями держави, визнаної в установленому законодавством порядку державою-агресором або державою-окупантом, або заклад, зареєстрований на території такої держави, або кінцевий бенефіціарний власник (контролер) якого є резидентом держави-агресора або держави-окупанта, або у разі, коли заклад, його філії має (мають) постійне місцезнаходження на території держави-агресора, держави-окупанта або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

IV. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

4.1. Організацію та проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти забезпечує директор Чернівецького медичного фахового коледжу.

4.2. Загальну організацію практичної підготовки та контроль за її проведенням у Коледжі здійснює завідувач навчально-виробничої практики.

4.3. Навчально-методичний супровід, керівництво і контроль за виконанням програми практики забезпечують відповідні циклові комісії.

4.4. Керівники баз практики зобов'язані забезпечити створення належних умов для проходження практики, дотримання правил і норм охорони праці, безпеки життєдіяльності, виробничої санітарії та інфекційної безпеки відповідно до чинного законодавства.

4.5. Перед початком виробничої та переддипломної практики директор Коледжу наказом про її проведення затверджує список здобувачів фахової передвищої освіти, які направляються із зазначенням баз та строків практики.

4.6. Під час проведення практичних занять академічна група поділяється на підгрупи у кількості 10-14 осіб з урахуванням Норм часу для планування та обліку навчальної роботи педагогічних та науково-педагогічних працівників Коледжу, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України 18.06 2021 року № 686, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 10.08 2021 року за № 1092/36714 (далі – Норм часу).

4.7. Тривалість аудиторної роботи здобувача фахової передвищої освіти під час проведення практичних занять не повинна перевищувати 30-36 академічних годин на тиждень.

Тривалість робочого часу здобувача освіти під час проведення виробничої та переддипломної практики не повинна перевищувати тривалості робочого дня з урахуванням віку здобувача фахової передвищої освіти відповідно до чинного законодавства.

Під час проходження практики здобувачі фахової передвищої освіти повністю підпорядковуються внутрішньому трудовому розпорядку бази практики.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

5.1. Після закінчення терміну практики здобувачі освіти звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання.

5.2. Обов'язковою формою звітності здобувача освіти за результатами виробничої та переддипломної практики є звіт з практики, підписаний та оцінений безпосередньо керівником бази практики в друкованому вигляді. Звіт має містити відомості про виконання здобувачем освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції.

5.3. Після завершення практики здобувачі освіти складають підсумковий контроль з практики.

5.4. На складання підсумкового контролю з практики студенти повинні мати оформлені належним чином звіти та підготовлені індивідуальні завдання.

5.5. Організація та проведення складання підсумкового контролю з практики проводиться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Чернівецькому медичному фаховому коледжі.

5.6. Оцінювання практичної підготовки (результатів виробничої та переддипломної практики) здійснюється відповідно до положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому медичному фаховому коледжі та вимог програми практичної підготовки.

Критерії оцінювання (розподіл балів, які отримують студенти) з виробничої практики.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти за виробничу практику – **200 балів, мінімальну – 120 балів.**

Оцінка за поточну навчальну успішність складається з суми балів за виконання студентом практичних навичок, які перевіряються безпосереднім керівником від бази практики (максимум – 120 балів, мінімум – 80 балів) та балів підсумкового модульного контролю, що виставляється при проведенні підсумкового модульного контролю (максимум – 80 балів, мінімум – 50 балів). Поточний контроль здійснюється щоденно безпосереднім керівником від бази практики, який візує виконання практичних навичок у розділі звіту з практики «щоденник». В процесі контролю набуття практичних навичок студентами рекомендується застосовувати такі засоби діагностики рівня підготовки: виконання практичних завдань, моделювання ситуацій. Під час оцінювання виконання практичних завдань студенту виставляються оцінки за (традиційною) 4-ри бальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно). Підсумковий бал за поточну навчальну діяльність (ПНД) проводиться за результатами отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою під час щоденного оцінювання на базі практики, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином: **оцінка середня семестрова = $(СА \times 120) / 5$**

Оцінка «відмінно» виставляється у випадку, коли студент правильно обговорює психологічну підготовку пацієнта, умови проведення процедури,

особливості підготовки сестри медичної та пацієнта до маніпуляції; чітко визначає показання та протипоказання до процедури; готує необхідний інструментарій у повному обсязі для проведення навички; виконує практичну навичку методично послідовно без помилок, з дотриманням вимог інфекційної безпеки; обговорює завершення процедури відповідно до протоколу практичної діяльності.

Оцінка «добре» виставляється за умови, коли студент не повністю обговорює психологічну підготовку пацієнта та умов проведення процедури, особливості підготовки медичної сестри та пацієнта до маніпуляції; не чітко визначає показання та протипоказання до процедури; готує необхідний інструментарій у для проведення навички повному обсязі; виконує практичну навичку методично послідовно з несуттєвими недоліками, які студент самостійно виправляє під час виконання, з дотриманням вимог інфекційної безпеки; обговорює завершення процедури відповідно до протоколу практичної діяльності сестри медичної.

Оцінка «задовільно» виставляється у випадку, коли студент виконує практичну навичку з недоліками, скоригованими безпосереднім керівником практики.

Оцінка «незадовільно» виставляється у випадку, коли студент не володіє достатніми знаннями і не може виконати практичну навичку.

Результати поточного контролю реєструються в щоденнику студента.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Форма підсумкового контролю стандартизована і включає контроль теоретичної та практичної підготовки, ведення щоденника. Підсумковий модульний контроль студенти складають в останній день практики комісії, до складу якої входять керівники практики від Коледжу.

ПМК. Оцінювання теоретичних знань та практичних навичок

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Відповідь за білетами, які включають теоретичну та практичну частини модулю	За кожну відповідь студент одержує від 10 до 16 балів, що відповідає: «5» - 20 балів; «4» - 16,5 балів; «3» - 12,5 балів.
1 ЗМ 1	20	16,5	12,5		
2 ЗМ 2	20	16,5	12,5		
3 ЗМ 3	20	16,5	12,5		
4 ЗМ 4	20	16,5	12,5		
	80	66	50		

Конвертація балів в оцінки за шкалою ECTS та 4-бальною (традиційною) шкалою

Сума балів за всі види освітньої діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
180 – 200	A	відмінно
165 - 179	B	добре
150 - 164	C	
135 - 149	D	задовільно
120 - 134	E	
70 - 119	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 69	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням ОК

Оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання здобувача

Бали за індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) нараховуються студентові лише при успішному виконанні та захисті. Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості, але становить **не більше 12**.

Схема та критерії оцінювання результатів виконання та захисту індивідуального навчально-дослідного завдання (в балах ECTS)

<i>№ критерію</i>	<i>Критерій рейтингової оцінки</i>	<i>Мак кількість балів</i>
1	Відповідність між змістом виконаної роботи та поставленим завданням, повнота його розкриття	5
2	Відповідно оформлене завдання	2
3	Захист індивідуальної роботи: змістовність та глибина доповіді, повнота та логічність відповідей на запитання під час захисту	5
	<i>Максимальна кількість балів</i>	12

Примітка: бали можуть коливатися від 4 до 12 залежно від якості виконаної ІНДЗ.

Види завдань:

1. Створення мультимедійної презентації – 4 бали
2. Створення відеоматеріалів – 10 балів
3. Публікація статті – 12 балів
4. Оформлення фотозвіту проходження переддипломної практики – 12 балів
5. Участь у наукових конференціях – 12 балів

5.7. Оцінка результатів практики враховується у загальному рейтингу успішності, що формується відповідно до пункту 13 Порядку призначення і виплати стипендій, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12.07 2004 року № 882 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 28.12 2016 року № 1050) (далі – рейтинг), при підведенні підсумків наступного семестрового контролю.

5.8. Здобувачу освіти, який не виконав програму виробничої або переддипломної практики або за результатами такої практики отримав негативну оцінку, надається право на проходження цієї практики повторно після виконання умов визначених положенням про організацію освітнього процесу у Чернівецькому медичному фаховому коледжі.

Здобувач освіти, який не виконав програму виробничої або переддипломної практики або за результатами такої практики отримав негативну оцінку, не включається до рейтингу при підведенні підсумків наступного семестрового контролю. У разі успішного повторного проходження практики, оцінка результатів за її проходження враховується у рейтингу відповідно до пункту 5.4. цього Порядку.

VI. МАТЕРІАЛЬНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

6.1. Витрати на практику здобувачів освіти коледжу є складовою частиною загальних витрат на підготовку фахівців. Розмір витрат на практику здобувачів визначається кошторисом-калькуляцією, що щорічно розробляє коледж із розрахунку вартості проходження практики одного здобувача освіти за тиждень відповідно до навчальних планів та графіку навчального процесу.

6.2. Джерела фінансування практик здобувачів освіти Коледжу визначаються формою замовлення на фахівців: за рахунок видатків регіонального бюджету, за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб.

6.3. Робочий час керівника практики від Коледжу враховується як педагогічне навантаження, що заплановане йому на керівництво практикою на навчальний рік.

VII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення схвалюється рішенням Педагогічної ради та запроваджується наказом директора й набуває чинності з моменту його затвердження.

Зміни та доповнення до цього Положення приймаються на засіданні Педагогічної ради та затверджуються наказом директора Коледжу.

У разі виникнення негайної необхідності внесення змін і доповнень до цього Положення, пов'язаних зі змінами в законодавстві, вони можуть бути внесені на черговій адміністративній нараді та введені в дію наказом директора.

Попередня редакція Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти у Чернівецькому медичному фаховому коледжі, затверджена Педагогічною радою Чернівецького медичного фахового коледжу, протокол № 1 від 31.08.2020 р. втрачає чинність.